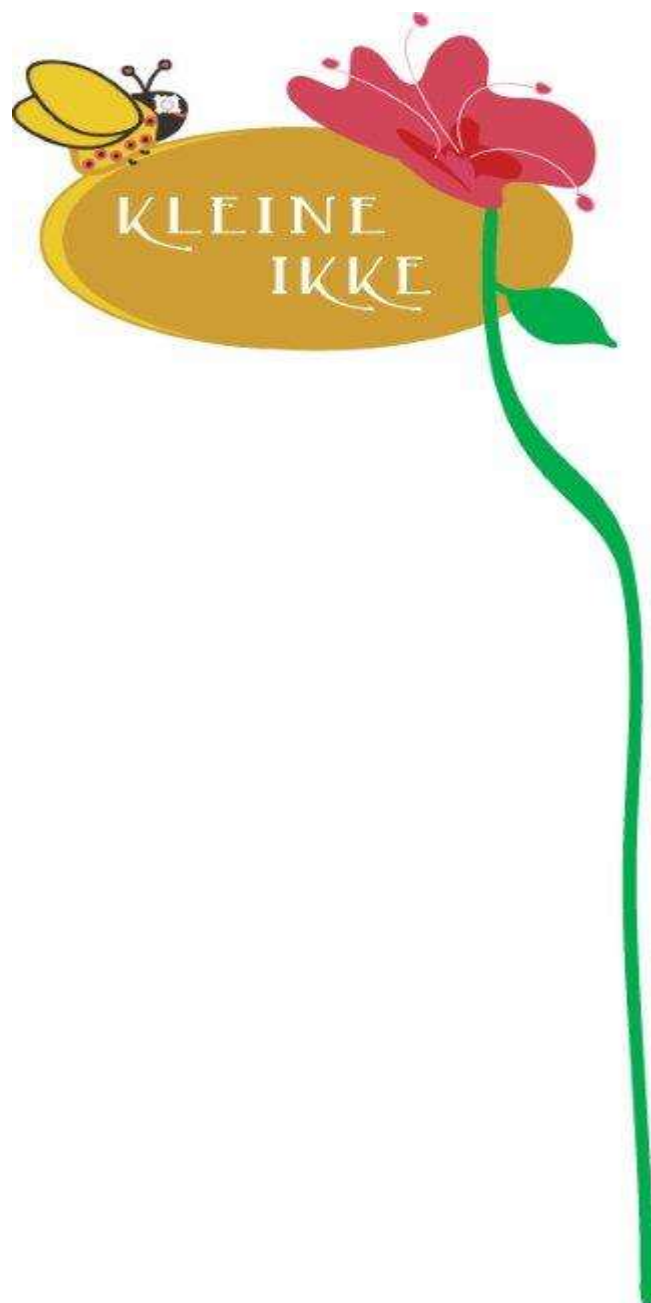

Pedagogisch beleidsplan Kleine-Ikke

Voorwoord

In dit pedagogisch beleidsplan laten wij zien waar Kleine-Ikke voor staat als het gaat om het pedagogische klimaat en het pedagogisch handelen van de medewerkers. Goede, verantwoorde kinderopvang is veel meer dan het puur opvangen van kinderen op die momenten dat ouders andere bezigheden hebben.

Wij vinden het belangrijk dat volwassenen en kinderen, respectvol met elkaar omgaan. We richten ons op de mogelijkheden, de kwaliteiten en potenties van ieder kind. Vanuit die zienswijze worden er relaties met de kinderen aangegaan. De meerwaarde van kinderopvang komt voort uit het samenzijn met anderen en het leren van en met elkaar, waarbij ook het individuele kind gezien wordt.

De oudercommissie heeft haar goedkeuring aan dit pedagogisch beleidsplan gegeven.

Mocht u naar aanleiding van dit beleidsplan vragen of opmerkingen hebben dan horen wij dat graag. Immers u kunt een bijdrage leveren en meedenken over het pedagogische beleid en andere inhoudelijke onderwerpen.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Missie, visie en doelstelling Kleine-Ikke	5
1.1 Missie	5
1.2 Visie	5
1.3 Doelstelling	5
2. Pedagogische Basisdoelen	7
2.1 Emotionele veiligheid	7
2.2 Persoonlijke competenties	13
2.3 Sociale competenties	15
2.4 Normen en waarden	17
3. Ontwikkelingsgericht werken	19
4. Welbevinden	
4.1 Wennen	20
4.2 Fysieke veiligheid	21
4.3 Gezondheid	21
4.3.1 Bewegen	21
4.3.2 Eten	22
4.3.3 Slapen	22
4.4 Welzijn en ontwikkeling	22
4.4.1 Signaleren	23
5. Onze visie op pedagogisch medewerkers	25
5.1 Pedagogisch handelen	25
5.2 Pedagogisch beleid en kwaliteit	26
6. Het pedagogisch werkplan	28

Inleiding

In dit pedagogisch beleidsplan beschrijven wij hoe wij binnen Kleine-Ikke met kinderen omgaan. U maakt kennis met onze visie. Wij beschrijven welke mogelijkheden wij creëren voor de ontwikkeling van persoonlijke en sociale competenties van de kinderen, de wijze waarop wij de sociale en emotionele veiligheid van kinderen waarborgen. Daarnaast beschrijven wij hoe wij omgaan met normen en waarden in deze samenleving. Bovendien beschrijven wij wat in onze ogen de meerwaarde van kinderopvang is, op welke wijze wij daar in een veilige omgeving vorm aan geven en welke activiteiten/acties wij daarvoor inzetten.

Kinderdagverblijf Kleine-Ikke bestaat uit twee onderdelen. De dagopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar en de opvang voor kinderen die op de basisschool zitten, de buitenschoolse opvang.

De Wet Kinderopvang heeft eisen geformuleerd met betrekking tot de kwaliteit van kinderopvang. De werkgeversorganisaties binnen de kinderopvang en de belangenvereniging van ouders, BOInk, hebben een gezamenlijk convenant afgesloten. Hierin is geformuleerd aan welke criteria verantwoorde kinderopvang moet voldoen en hoe de kwaliteit de komende jaren nog verder verbeterd kan worden. Als lid van Brancheorganisatie Kinderopvang houden wij ons aan dit convenant, zoals uiteraard ook aan het wettelijk kader. Vanzelfsprekend hebben wij van iedere medewerker voor de aanvang van de werkzaamheden een recente verklaring omtrent gedrag (VOG) ontvangen. Daarnaast maken wij altijd gebruik van de mogelijkheid een referentie te vragen bij vorige werkgevers of opleidingen. Tevens worden de diploma's gecheckt.

Vier-ogen-principe

Een situatie waarin een groep kinderen op kinderdagverblijven lang alleen kan zijn met één volwassene, is uit oogpunt van veiligheid niet acceptabel. Dit stelt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid in navolging van de commissie Gunning.

Binnen Kleine-Ikke moet voorkomen worden dat een beroepskracht alleen kan zijn met één of meer kinderen. Deze maatregel is vertaald naar:

- meer ogen op de groep,
- meer oren op de groep en
- transparantie van de ruimtes.

In 2013 mogen medewerkers in de kinderopvang wettelijk niet meer alleen op de groep staan; er moet altijd een tweede volwassene meekijken of meeluisteren. Vanaf juli 2013 controleert de inspectie alle locaties op de juiste uitvoering hiervan. De Brancheorganisatie Kinderopvang en BOInK hebben samen een brochure over dit onderwerp uitgebracht. De brochure kunt u vinden op de site van de Brancheorganisatie Kinderopvang.

Kleine-Ikke heeft het vier-ogen-en-oren-principe voor kinderen tussen 0 en 4 jaar nader uitgewerkt. Aan de oudercommissie is hierbij om advies gevraagd. Op onze site staat een link naar dit protocol. Als er een afwijkende situatie ontstaat, zal in een dergelijk geval aanvullende maatregelen getroffen worden. Deze zullen worden vastgelegd in de risicomonitor veiligheid.

Wilt u meer lezen over het 4-ogen-principe en andere onderwerpen betreffende Veiligheid dan kunt u dat terug vinden in ons Veiligheids- en Gezondheidsbeleid. Deze is terug te vinden op onze site.

1. Missie, visie en doelstelling Kleine-Ikke

1.1 Missie

Kleine-Ikke is een kwaliteitsbewuste, maatschappelijk betrokken en professionele kinderopvangorganisatie die op pedagogisch verantwoorde wijze ontwikkelingsmogelijkheden biedt aan kinderen.

1.2 Visie

Visie op de opvang

Goede opvang komt tegemoet aan de basisbehoeften van kinderen in welbevinden en ontwikkeling. Welbevinden is een basisbehoefte van kinderen van waaruit ze zich kunnen ontwikkelen. Wij willen aan deze basisbehoefte voldoen door het uitvoeren van dit pedagogisch beleidsplan.

Visie op de begeleiding van kinderen

Jonge kinderen hebben sterke behoefte aan geborgenheid en veiligheid. Vanuit die veiligheid verkennen de kinderen de wereld. Voor het welbevinden en een goede ontwikkeling van kinderen zijn veiligheid en voldoende speel- en leerervaringen noodzakelijk. De pedagogisch medewerker is in principe nooit uit het gezichtsveld van de kinderen. Bovendien is er altijd een vertrouwd gezicht op de groep bij de kinderen.

‘Kijk en luister goed, met volle aandacht. Ieder kind is uniek!’

1.3 Doelstelling

Bij Kleine-Ikke staat het kind centraal. De omgeving en het kind beïnvloeden elkaar. De ontwikkeling van het kind wordt gestimuleerd door de wisselwerking tussen al in aanleg aanwezige ontwikkelingsmogelijkheden en prikkels uit de omgeving. Door te leren van ervaringen die het kind in de omgeving opdoet, ontwikkelt het zich. Ieder kind leert op zijn eigen unieke manier.

De pedagogisch medewerkers onderkennen wat een kind zelf kan, tonen respect voor wat het nog niet kan en haken in op leergierigheid. Zij staan open voor de gevoelens van het kind, proberen de gevoelens te begrijpen en kunnen hier vervolgens adequaat op in gaan.

De begeleiding van de kinderen bestaat uit een professionele handswijze van de pedagogisch medewerker. Het individu en de mogelijkheden van elk kind krijgt een plaats binnen de groep, de beschikbare ruimte en het spelmateriaal. Door het aanbieden van spelmateriaal in een uitdagende en vertrouwde omgeving, wordt de ontwikkeling van ieder kind gestimuleerd.

Bij Kleine-Ikke krijgen kinderen volop de mogelijkheid om in contact te komen met leeftijdsgenootjes en volwassenen. Zij kunnen een relatie aangaan en leren samen te spelen.

Ontwikkelen betekent ook grenzen stellen. De pedagogisch medewerkers leren kinderen wat wel en niet kan binnen de grenzen van de groep. Hierbij is het belang goed te kijken en te luisteren naar kinderen, zodat duidelijk wordt wat zij begrijpen en wat nog niet.

Op de BSO gaan wij uit van het feit dat kinderen al een lange dag op school op hebben zitten. De tijd die zij bij ons doorbrengen is eigenlijk hun vrije tijd. Dit respecteren wij en daarom zullen alle activiteiten die wij aanbieden in principe ook vrijblijvend zijn. Wel hebben we een aantal huisregels waarvan we verwachten dat kinderen zich hier aan houden. Deze regels hebben vooral betrekking op de sociale omgangsvormen die er bij horen in een groep. Op de BSO proberen we kinderen op een positieve manier te betrekken bij de groep en haar regels en kinderen ook op een positieve manier te sturen.

De missie, visie en doelstelling hangen wij op aan de kapstok van de 4 pedagogische basisdoelen van M. Rixsen Walraven:

Het bieden van emotionele veiligheid

Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke competentie

Gelegenheid bieden voor het ontwikkelen van sociale competentie

Overdragen van waarden en normen

Wij handelen hiernaar en geven vorm aan deze basisdoelen door middel van het handelen van de pedagogisch medewerkers, de interactie tussen de pedagogisch medewerkers en de kinderen, de ruimtes op onze locatie en het materiaal.

Hieronder leggen we de 4 basisdoelen uit en beschrijven hoe wij deze vorm geven en hier naar handelen op Kleine-Ikke.

2. Pedagogische basisdoelen

2.1 Emotionele veiligheid

Bij ons kan ieder kind zichzelf zijn en wij zorgen voor een liefdevolle omgeving die bijdraagt aan de groei en ontwikkeling van het kind. Wij bieden een huiselijke sfeer en zorgen voor zo min mogelijk verstoring van het dagelijkse ritme van het kind.

Als pedagogisch medewerker bieden wij emotionele veiligheid door:

- De wijze waarop wij het kind benaderen en aanspreken;
- De dagelijkse omgang met het kind, zoals plezier maken, grapjes uithalen, stoeien;
- De wijze waarop wij het kind troosten, bevestigen, verzorgen, aanmoedigen, iets uitleggen;
- De wijze waarop wij aansluiten op de persoonlijke emoties en ervaringen van het kind;
- De mate waarin wij responsief reageren op een kind;
- De mate waarin wij consequent handelen;
- De mate waarin wij respect voor de autonomie van een kind tonen.

Wij hebben op elke groep drie of 4 vaste pedagogisch medewerkers. Mochten er andere pedagogisch medewerkers nodig zijn bijvoorbeeld i.v.m. ziekte, dan proberen we zoveel mogelijk dezelfde invalkracht op die groep in te zetten. Zo continueren wij de bezetting en zijn er dagelijks vertrouwde personen voor de kinderen aanwezig.

We begroeten de kinderen als zij binnenkomen en geven hen en hun ouders persoonlijke aandacht om bijzonderheden te horen. We ondersteunen het kind naar behoefte bij het afscheid nemen van de ouders.

We praten met het kind op ooghoogte en we vertellen hen wat er gaat gebeuren. We zijn duidelijk in onze uitdrukkingen, zowel verbaal als non-verbaal.

We behandelen kinderen met respect, kindgericht, vanuit positieve betrokkenheid, uitgaand van de behoeftes en interesses van het kind. We erkennen emoties van de kinderen. We bieden geborgenheid door de kinderen te knuffelen en te troosten. We zijn met onze aandacht gericht op de kinderen en de kinderen kunnen voortdurend een beroep op ons doen.

De groepsruimte is een herkenbare en vertrouwde plek voor het kind. We richten en delen de groepsruimte zodanig in dat kinderen op hun leeftijd afgestemde activiteiten kunnen doen. De inrichting is kindgericht door materiaal, afwerking en kleurkeuze.

We bieden ook bij het buiten spelen emotionele veiligheid door zichtbaar aanwezig te zijn, toezicht te houden en kinderen te ondersteunen in hun spel. We bieden activiteiten, mogelijkheden en materiaal aan waarmee we de kinderen stimuleren in hun ontwikkeling en voorzien in hun behoeften.

De structuur van een dag ligt vast in het dagprogramma. Deze geeft de kinderen zekerheid, structuur en veiligheid. Ook vaste rituelen zijn hier onderdeel van; zoals bij de maaltijd een liedje, voorlezen, een verjaardag vieren, afscheid nemen van een kind of een nieuwe groepsgenoot welkom heten. Wanneer er van het dagprogramma wordt afgeweken maken wij dat duidelijk aan de kinderen.

Bij het organiseren en het aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de emotionele veiligheid van het kind waarborgt. De kinderen worden gestimuleerd om mee te doen. De activiteiten worden afgestemd op de ontwikkeling en de belevingswereld van de kinderen. Tijdens de activiteiten geven we positieve feedback. Bij bijzondere activiteiten Sinterklaas of Kerst werken we van te voren aan dit thema om de kinderen vertrouwd te maken en voor te bereiden.

Bij Kleine-Ikke is voldoende spel materiaal voor alle leeftijdsgroepen aanwezig. Het materiaal is voor een deel zodanig opgesteld dat kinderen de mogelijkheid hebben zelf te kiezen en het ook zelfstandig te gebruiken. De pedagogisch medewerkers stimuleren, helpen en adviseren het kind bij het kiezen van materiaal. De pedagogisch medewerkers weten waarin het kind goed is, wat het leuk vindt en wat mogelijkheden en uitdagingen zijn.

Bij het aanbieden van spel materiaal houden we rekening met veilig materiaal gericht op de ontwikkeling, belevingswereld en interesse van het kind. We observeren, begeleiden en ondersteunen de kinderen bij conflicten en bij angst.

Zoals hierboven beschreven, is veiligheid de basis voor kinderen om zich vanuit daar te kunnen ontwikkelen. Hieronder gaan we verder in op hoe we deze vorm geven voor zowel de kinderopvang en als de BSO.

Het kinderdagverblijf

De kinderen worden opgevangen in de “eigen” groep, ook wel de stamgroep genoemd; dit is hun thuisbasis.

Kleine-Ikke heeft haar stamgroepen en het aantal pedagogisch medewerkers afgestemd op de Wet Kinderopvang (de zogenaamde BKR; beroepskracht/kind ratio).

Bij onderbezetting van kinderen kunnen stamgroepen worden samengevoegd. Belangrijk daarbij is dat minimaal 1 pedagogisch medewerker van de desbetreffende stamgroep aanwezig is om de kwaliteit, veiligheid en continuïteit voor het kind te waarborgen. Tijdens de intake wordt hier schriftelijk toestemming voor gevraagd aan de ouders.

Als ouders extra opvang willen afnemen en er voor die extra opvang geen plaats is op de vaste groep van het betreffende kind, kan de extra opvang plaatsvinden in een andere groep. Voorwaarde is dat ouders schriftelijke toestemming geven voor de extra opvang op de andere groep.

Het kinderdagverblijf biedt opvang aan kinderen van 10 weken tot 4 jaar. Het gaat hierbij om niet naar schoolgaande kinderen.

Wij hebben 2 babygroepen voor kinderen van 10 weken tot 2 jaar. Op de babygroep worden maximaal 16 kinderen opgevangen, waaronder maximaal 8 kinderen in de leeftijd tot een jaar door maximaal 3 pedagogisch medewerkers.

We hebben 3 peutergroepen; Reuzenstap, Drakenheuvel en Elfentuin met kinderen van 2 jaar tot 4 jaar. Op deze groepen worden per stamgroep maximaal 16 kinderen opgevangen.

Daarnaast is er 1 flexibele groep voor kinderen van 10 weken tot 4 jaar. We vangen maximaal 16 kinderen op, waaronder ten hoogste 8 kinderen in de leeftijd tot een jaar.

Als de kinderen 4 jaar zijn gaan ze naar school en bestaat de mogelijkheid van BSO.

Hoe welke vorm van opvang aangevraagd kan worden, kunt u ook teruglezen op onze site.

De baby-, peuter- en flexgroepen hebben elk als stamgroep een eigen ruimte. Door middel van een tekening is bij binnenkomst duidelijke welke stamgroep in welke ruimte zit. Ook hangt er een foto van de pedagogisch medewerker die op die dag werkt. Voor een activiteit kunnen de kinderen hun eigen ruimte (stamgroep ruimte) verlaten. De kinderen kunnen bijvoorbeeld de eigen ruimte verlaten met de vaste pedagogisch medewerksters om in de Kuil te spelen of om naar de speeltuin te gaan.

Per dag worden maximaal 96 kinderen op het kinderdagverblijf opgevangen conform het Landelijk Register Kinderopvang, verdeeld over 6 basisgroepen.

Vaste gezichten

Aan een kind tot 1 jaar worden twee vaste pedagogisch medewerkers toegewezen ("Vaste gezichten"). Per dag dat het kind komt is minimaal een van deze twee pedagogisch medewerkers aanwezig. Bij een stamgroep omvang waarin meer dan twee pedagogisch medewerkers moeten worden ingezet, mogen maximaal drie vaste pedagogisch medewerkers worden toegewezen aan een baby.

Aan een kind vanaf 1 jaar worden drie vaste pedagogisch medewerkers toegewezen. Bij een stamgroep omvang waarin meer dan twee pedagogisch medewerkers moeten worden ingezet, mogen maximaal vier vaste pedagogisch medewerkers worden toegewezen aan een kind.

Onder bepaalde omstandigheden kan er van het vaste gezichten criterium afgeweken worden. Een vast gezicht kan uitvallen door ziekte, vakantie of verlof. Als er geen ander vast gezicht ingezet kan worden, wordt er altijd gekeken naar een ander vertrouwde beroepskracht van de groep of van een aangrenzende groep. De kinderen kennen veel pedagogisch medewerkers omdat er vaak samen buiten wordt gespeeld, samen in de Kuil wordt gespeeld of door het soms samenvoegen van de groepen, voornamelijk op woensdag en vrijdag.

De Buitenschoolse opvang

Kinderen die naar de basisschool gaan kunnen gebruik maken van de BSO. De BSO is bestemd voor kinderen van groep één tot en met acht van het basisonderwijs. Zij kunnen na schooltijd en in de vakanties bij ons terecht. De BSO is geopend vanaf 14.30 uur tot 18.00 uur met verlengde opvang tot 18.30 uur. Op woensdag en vrijdag is de BSO geopend vanaf 12.00 uur. Wij bieden bij studiedagen op het primaire onderwijs de mogelijkheid voor opvang aan bij voldoende aanmeldingen. De dagelijkse leiding is in handen van gediplomeerde pedagogisch medewerkers.

Wij zorgen voor vervoer van de school naar de BSO. Er zijn Vervoersscholen en Fietsscholen. De kinderen van Vervoersscholen halen wij op met de Taxi of met eigen vervoer (bus of auto). De kinderen van de Fietsscholen halen wij met de fiets op.

Op de BSO werken wij met basisgroepen. De BSO heeft 3 verticale basisgroepen; 3 groepen met kinderen in de leeftijd van 4 jaar tot de leeftijd waarop het basisonderwijs voor kinderen eindigt. De basisgroep bestaat uit ten hoogste 22 aanwezige kinderen. Wij hebben 2 basisgroepen met kinderen met vaste contracten. De derde basisgroep is voor kinderen met een flexibel contract.

Het maximale aantal kinderen wat per dag bij de gehele BSO speelt is 66 conform het Landelijk Register Kinderopvang, verdeeld over de 3 basisgroepen van elk maximaal 22 kinderen. De Beroepskracht-Kind Ratio (BKR) blijft van kracht, toegepast op het totaal aantal aanwezige kinderen op de locatie. De BKR is 1 pedagogisch medewerker op 11 kinderen, mits er minimaal 2 7-jarigen (of ouder) in de groep aanwezig zijn. Is dit niet het geval, dan is de BKR 1 pedagogisch medewerker op 10 kinderen. Op de BSO werken maximaal 6 vaste pedagogisch medewerkers.

Bij binnenkomst hangen de kinderen de jassen en tassen bij de voor hun basisgroep bestemde kapstok. Dit is aangegeven boven de kapstok met tekst en tekening. Hierbij hangt ook de foto van de desbetreffende vaste pedagogisch medewerkers. Op het bord in de gang staan de activiteiten van die dag. Zo kunnen de kinderen alvast met elkaar overleggen wat ze die dag willen gaan doen.

We starten de middag altijd met wat eten en drinken in de eigen basisgroep met de eigen pedagogisch medewerkers, dit zorgt voor rust en regelmaat. De pedagogisch medewerkers begeleiden het tafelmoment. Er is dan tijd voor de verhalen van de kinderen. Daarna krijgen de kinderen uitleg over het dagprogramma en het activiteiten aanbod. De kinderen mogen zelf de keuze maken uit de aangeboden spelmaterialen en activiteiten.

Als iedereen klaar is beginnen we met het opruimen en afwassen van de gebruikte spullen. Het zijn elke dag verschillende kinderen die meehelpen.

Na het eet- en drinkmoment wordt er een activiteit/ worden er activiteiten georganiseerd. Hierbij hebben wij de beschikking over drie BSO ruimtes, de kuil en de buitenruimte. Wanneer kinderen bij activiteiten de basisgroepen verlaten, werken wij met groepen van maximaal 30 kinderen per activiteit.

Het is voor een kind geen natuurlijke situatie om de hele dag in één ruimte te spelen. Het beperkt ze in hun bewegingsvrijheid en geeft ze te weinig uitdaging, ontwikkelingsmogelijkheden en ruimte om op verkenning te gaan. Door buiten te spelen of te spelen in de diverse ruimtes, leert het kind elke keer weer nieuwe plekken en kinderen kennen. Zo is er specifieke aandacht voor de sociale ontwikkeling.

Als het kind aantal het toelaat, wordt er met (samengevoegde) basisgroep(en) gewerkt. De 3 basisgroepen worden dan samengevoegd tot 1 of 2 basisgroep(en). Alhoewel samenvoegen van de basisgroepen op elke dag kan voorkomen, gebeurt dit meestal op de woensdag en de vrijdag. Daarnaast zien we dat in de schoolvakanties het kind aantal ook vaak dusdanig is dat er samengevoegd kan worden.

BKR en de 3-uursregeling

Hieronder staat de BKR; beroepskracht/kind ratio, kort omschreven. Voor verschillende leeftijden van kinderen binnen de kinderopvang en de BSO is de BKR berekend. Het komt er op neer; hoe jonger de kinderen, hoe kleiner de ratio. Een pedagogisch medewerker mag op de groep met 3 kinderen tot 1 jaar. Het aantal kinderen per pedagogisch medewerker neemt toe als de kinderen ouder worden.

Hier is elk kinderdagverblijf aan gebonden. Er zijn echter uitzonderingen op een dag, denk bijvoorbeeld aan de pauzes van de pedagogisch medewerker of tijdens de haal en breng momenten

van de kinderen. Het kan in deze situaties voorkomen dat er wordt afgeweken van de BKR. Er mag per dag maximaal 3 uur afgeweken worden van de BKR. Hieronder beschrijven wij wanneer wij mogelijk kunnen afwijken van de BKR bij aaneengesloten openstelling van 10 uur. Kanttekening hierbij is dat er nooit meer dan de helft van de BKR wordt afgeweken; als er 3 pedagogisch medewerkers op de groep staan, blijven er altijd 2 achter.

Bij openstelling van 08.00 tot 18.00 kan er op de groepen op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag op de volgende momenten afgeweken worden, maar nooit meer dan 3 uur:

08.00-8.30 het brengmoment

13.00-15.00 pauze moment

17.00-18.00 het ophaalmoment

Tijdens verlengde opvang van 07.00-08.00 en van 18.00-18.30 wordt er niet afgeweken.

Tevens wordt er niet afgeweken tussen 08.30-13.00 en tussen 15.00-17.00 op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag.

Zoals hierboven beschreven heeft Kleine-Ikke 6 groepen in de kinderopvang:

Groep Droomwereld; 0 tot 2 jaar; maximaal 16 kinderen.

Groep Wonderland; 0 tot 2 jaar; maximaal 16 kinderen.

Groep Elfentuin; 2 tot 4 jaar; maximaal 16 kinderen

Groep Drakenheuvel; 2 tot 4 jaar; maximaal 16 kinderen

Groep Reuzenstap; 2 tot 4 jaar; maximaal 16 kinderen

Groep Sprookjesboom; 0 tot 4 jaar; flexibel; maximaal 16 kinderen

Hieronder staan de gangbare diensten per groep beschreven.

Babygroepen

Groep Droomwereld:

4 beroepskrachten; pm1 en pm2 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; pm3 en pm4 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Indien het aantal kinderen minder is dan het maximale aantal en volstaan kan worden met 3 beroepskrachten is de inzet: 3 beroepskrachten; pm1 en pm2 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; pm3 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Indien het aantal kinderen minder is dan het maximale aantal en volstaan kan worden met 2 beroepskrachten is de inzet: 2 beroepskrachten; pm1 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; pm2 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Indien het aantal kinderen minder is dan het maximale aantal en volstaan kan worden met 1 beroepskracht is de inzet: pm1 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; of pm1 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur of pm1 van 08.00 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Groep Wonderland:

4 beroepskrachten; pm1 en pm2 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; pm3 en pm4 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Indien het aantal kinderen minder is dan het maximale aantal en volstaan kan worden met 3 beroepskrachten is de inzet: 3 beroepskrachten; pm1 en pm2 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; pm3 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Indien het aantal kinderen minder is dan het maximale aantal en volstaan kan worden met 2 beroepskrachten is de inzet: 2 beroepskrachten; pm1 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; pm2 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Indien het aantal kinderen minder is dan het maximale aantal en volstaan kan worden met 1 beroepskracht is de inzet: pm1 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; of pm1 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur of pm1 van 08.00 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Peutergroepen

Groep Elfentuin: 2 beroepskrachten; pm1 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; pm2 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Indien het aantal kinderen minder is dan het maximale aantal en volstaan kan worden met 1 beroepskracht is de inzet: pm1 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; of pm1 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur of pm1 van 08.00 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Groep Drakenheuvel: 2 beroepskrachten; pm1 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; pm2 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Indien het aantal kinderen minder is dan het maximale aantal en volstaan kan worden met 1 beroepskracht is de inzet: pm1 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; of pm1 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur of pm1 van 08.00 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Groep Reuzenstap: 2 beroepskrachten; pm1 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur; pm2 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Indien het aantal kinderen minder is dan het maximale aantal en volstaan kan worden met 1 beroepskracht is de inzet: pm1 van 8.00 tot 17.30 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00

uur; of pm1 van 08.30 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur of pm1 van 08.00 tot 18.00 uur; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00 en 15.00 uur.

Verticale, flexibele groep

Groep Sprookjesboom: de kindplanning is leidend in de personele planning van deze groep. Hierdoor wordt alleen afgeweken van de BKR tijdens de pauze; pauzetijd van ½ uur tussen 13.00-15.00 uur.

Er is ook een gangbare dienst van 07.00 tot 17.00 of van 07.30 tot 17.30. Deze dienst/diensten worden niet per groep ingezet. Er worden, daar waar nodig voor de BKR tijdens de verlengde opvang van 07.00 tot 08.00, 2 of 3 pm-ers ingezet. Deze pm-ers staan na 08.00 uur op verschillende groepen. Het kan goed zijn dat 1 pm-er een vaste pm-er is van de flexibele, verticale groep Sprookjesboom. Deze pm-er wordt door de planner om 07.00 uur ingezet omdat de BKR later op de dag het toelaat; er wordt dan niet meer afgeweken op deze groep aan het einde van de dag.

De tijden waarop met pauze wordt gegaan, kunnen variëren binnen 13.00 en 15.00 uur, als de situatie op de groep daarom vraagt. De totale pauzeduur is nooit meer dan 1,5 uur per dag.

Op Kleine-Ikke wordt afgeweken van de BKR tijdens de pauzetijden en aan het begin en eind van de dag. Deze afwijking is nooit meer dan in totaal 3 uur per dag. Tijdens de pauzetijden slapen de meeste kinderen waardoor minder toezicht noodzakelijk is.

Aan het begin en eind van de dag worden geen activiteiten aangeboden en worden de kinderen uitgenodigd te spelen in het lokaal of buiten. Er kan ook gekozen worden voor een activiteit aan tafel. De behoeften van de groep/kinderen zijn leidend in de keuze hiervan. Hierdoor kan tijdens het afwijken van de BKR volstaan worden met minimaal de helft van de benodigde beroepskrachten volgens de BKR.

2.2. Persoonlijke competenties

Met het begrip persoonlijke competenties wordt bedoeld op persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei problemen adequaat aan te pakken en zich aan te passen aan veranderende omstandigheden. Het kind maakt zich vaardigheden eigen en leert keuzes maken.

In de relatie tussen pedagogisch medewerker en kind werken wij ook aan de persoonlijke competenties van het kind.

Wij stimuleren de kinderen hun grenzen te ontdekken en te verleggen. Wij maken de kinderen bewust van de eigen capaciteiten en kwaliteiten. Wij gaan in op initiatieven van het kind, belonen, prijzen en complimenteren het kind. Wij laten zien dat we er zijn voor het kind, ieder kind kan bij ons terecht. Wij staan open voor de kinderen en geven ze vertrouwen. We letten op onze mimiek en intonatie. We laten zien dat we respect hebben voor het kind. We praten met de kinderen door er naar ze toe te lopen en op ooghoogte met hen te spreken.

In en met de groep dragen wij zorg voor de ontwikkeling van de persoonlijke competenties van het kind. Dit kan in groepsverband onder de aandacht gebracht worden door activiteiten waarmee een kind zichzelf op onderscheidende wijze kan laten zien (gezelschapsspellen, toneelstuk). De groep is

een sociale leefgemeenschap waarin geoefend kan worden met de eigen mogelijkheden en grenzen. Ook wordt er plezier gedeeld en wordt benoemd wat gewenst en ongewenst gedrag inhoudt.

Wij observeren de kinderen in de groep en zijn verantwoordelijk voor het welzijn van ieder individu. Ieder kind is anders, autonoom, dus ieder kind heeft iets anders nodig om zich in de groep geaccepteerd te voelen. De pedagogisch medewerker heeft hierin een belangrijke taak. Te denken valt aan begeleiding bij het oplossen van conflicten en leren dat je respect moet hebben voor elkaar.

Door de inrichting van de ruimte dragen we bij aan de persoonlijke competenties van het kind. In de ruimte wordt bijvoorbeeld rekening gehouden met de behoeften van baby's aan een rustige ruimte. De inrichting is ook uitdagend en veilig.

De pedagogisch medewerker biedt het kind de ruimte voor eigen initiatief met betrekking tot het aangaan van activiteiten. Het dagprogramma is een rode draad om een handreiking te geven. Door het dagprogramma creëren we rust en regelmaat. In het dagprogramma volgen alle groepen een bepaald ritme. Dit ritme is afgestemd op de mogelijkheden die er zijn om de kinderen de aandacht en verzorging te geven die ze nodig hebben, bijvoorbeeld eten, slapen maar ook aandacht voor hun spel en ontwikkeling. Het dagprogramma is zodanig samengesteld dat er ook rekening wordt gehouden met haal en breng momenten van de kinderen en de pauzes van de pedagogisch medewerkers. Echter, in het kader van respect voor autonomie is er wel ruimte om af te wijken per kind. Als het dagprogramma niet past bij wat het kind nodig heeft dan handelen wij naar de behoefte van het kind. Bij knutselen stellen we niet het resultaat als doel maar het plezier dat wordt beleefd. Kinderen moeten niet, ze mogen.

Wij geven kinderen positieve feedback waardoor ze trots op zichzelf kunnen zijn en het gevoel krijgen dat ze iets kunnen. We leren kinderen spelenderwijs hun zelfstandigheid ontwikkelen, "van proberen kun je leren". Hierbij komen we tegemoet aan de eigenheid van ieder kind.

Het aangeboden spelmateriaal past bij de leeftijd, ontwikkelingsfase, lichamelijke en geestelijke mogelijkheden van een kind. Het materiaal maakt emoties los van plezier, verwondering, verrassing, ongeduld of teleurstelling. De wijze waarop de pedagogisch medewerker het spelmateriaal aanbiedt, biedt kansen voor individuele leermomenten, zelfoverwinning en zelfstandigheid. Er is spelmateriaal om individueel mee te spelen maar ook in groepsverband. We stimuleren de kinderen zelf hun keuzes te maken voor spelmateriaal en daarnaast bieden we de kinderen spelmateriaal aan dat bijdraagt aan hun ontwikkeling.

2.3. Sociale competenties

Het begrip sociale competentie omvat;

- het zich in een ander kunnen verplaatsen;
- kunnen communiceren;
- kunnen samenwerken;
- anderen helpen;
- conflicten voorkomen en oplossen;
- het ontwikkelen van een sociale verantwoordelijkheid.

De communicatie over en weer met leeftijdsgenootjes biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft kinderen de kans om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

De interactie tussen de pedagogisch medewerker en het kind biedt gelegenheid tot het ontwikkelen van de sociale competenties van een kind. De rol van een pedagogisch medewerker tijdens een interactie tussen kinderen is afhankelijk van de situatie: sturend, ondersteunend, corrigerend, verzorgend, of als bruggenbouwer.

We leren kinderen een conflict op te lossen door zich bewust te laten worden van wat er is gebeurd. We stellen ons in eerste instantie passief maar wakend op, en passen onze houding en handelen naar behoefte aan. In gesprekjes met het kind wordt het kind uitgenodigd te vertellen over zijn belevenissen. Ook samen met het kind iets doen, dus samenwerken, bevordert de sociale competenties.

Kleine-Ikke biedt ruimte voor drukke en rustige activiteiten. We bieden het kind de mogelijkheid om met de eigen omgeving te experimenteren en de eigen mogelijkheden te onderzoeken in relatie tot anderen.

In en met een groep dragen wij zorg voor het ontwikkelen van de sociale competenties van een kind. De groep biedt kinderen de mogelijkheid te leren omgaan met verschillen tussen groepsgenootjes.

Op gezette tijden, volgens het dagprogramma, zitten de kinderen aan tafel. Deze momenten zijn bij uitstek goede momenten om met elkaar te praten over verschillende onderwerpen.

We stimuleren de kinderen elkaar te helpen, iets door te geven, jas helpen aantrekken etc.

We leren de kinderen elkaar complimentjes te geven en geven daarin het voorbeeld. Leren wachten op elkaar vinden wij ook erg belangrijk.

We bieden spelmateriaal aan om de sociale competentie te ontwikkelen, ook spelen we mee om het kind de competentie te leren.

De waarde groei en ontwikkeling komt tot uiting bij deze competentie. Groei en ontwikkeling gaan samen met vallen en opstaan. Wij bieden als organisatie een solide basis voor kinderen waardoor ze op gezonde manier kunnen leren, ontdekken en ontwikkelen. Voor ons is ieder kind uniek. Wij respecteren ieder individu in zijn of haar situatie. Van daaruit kijken wij naar mogelijkheden voor groei en ontplooiing.

Wij willen kinderen aanmoedigen en ondersteunen in het ontwikkelen van een eigen mening, het respecteren van andermans mening, in mededogen en inlevingsvermogen voor anderen. Tijdens de gezamenlijke bezigheden en activiteiten (bijvoorbeeld kringgesprek in een KDV groep, afspraken maken over regels in de BSO) worden de belangen van individuele kinderen meegenomen, zodat de kinderen leren nadenken over de belangen van anderen. Kinderen leren zo in openheid en respect te kijken naar verschillende manieren waarop mensen situaties kunnen beleven. De pedagogisch medewerker ondersteunt de kinderen in het reflecteren op hun eigen gedrag en het denken over zaken die voor hen van belang zijn.

In een groep leren de kinderen veel van elkaar; ze imiteren, corrigeren, dagen uit, hebben zorg voor elkaar, delen samen plezierige en onplezierige momenten. In groepsverband doe je veel samen waardoor het makkelijker is je over iets heen te zetten. Ook leren wij kinderen na een ruzie op een positieve manier weer met elkaar in contact te komen.

2.4. Normen en waarden

Wij zijn van mening dat in al ons handelen steeds iets terug te vinden is van onze eigen inzichten en ideeën, onze waarden en normen. Deze zullen onderling en tussen de pedagogisch medewerkers, ouders en kinderen verschillen. Deze verschillen mogen er zijn. Wij willen kinderen vooral bijbrengen dat ieders waarden en normen gerespecteerd dienen te worden. Normen en waarden die Kleine-Ikke bewust wil uitdragen zijn:

- Ieders individuele vrijheid en integriteit respecteren en bewaken;
- Wij hechten er belang aan om kinderen te leren dat mensen verschillend en gelijkwaardig zijn. Naast de verschillen in cultuur zijn er meerdere verschillen te benoemen: verschil in achtergrond, sekse, in ontwikkeling en in temperament. Wij staan op een positieve manier stil bij al die mogelijke verschillen;
- Respectvol omgaan met elkaar en elkaars eigendommen. De pedagogisch medewerkers hebben hierin een voorbeeldfunctie. De medewerker zal gewenst, respectvol gedrag proberen te bevorderen. Het uiten van verbaal of fysiek geweld vinden wij onacceptabel. Als een kind ongewenst gedrag vertoont, corrigeren wij het gedrag, maar maken wij tevens duidelijk dat wij niet het kind, maar slechts het gedrag onacceptabel vinden. Vervolgens laten we het kind weten hoe het wel zou kunnen reageren, welk gedrag wel gepast zou zijn geweest;
- Waardering voor de natuur en het milieu. Ons streven is om de kinderen al vroeg respect voor de natuur en voor alles wat groeit en bloeit bij te brengen.

Om de kinderen houvast te bieden is het belangrijk voor ze om te weten wat er van hun wordt verwacht. Hiervoor is het nodig structuur aan te brengen en duidelijkheid te scheppen over de normen en waarden die we hanteren in de groep. Wat is wenselijk gedrag en wat is onwenselijk gedrag, maar ook wat is het aandeel van het kind hierin, de wederkerigheid van actie en reactie.

We leren de kinderen rekening te houden met een ander, door het erkennen en herkennen van eigen en andermans emoties en gevoelens. Te denken valt aan elkaar met de naam aanspreken, op de beurt wachten, niet door elkaar heen praten, een ander geen pijn doen, omgaan met conflicten, elkaar waarderen en complimenteren. We geven hierin zelf het voorbeeld. We leren de kinderen als ze iets willen, om er op een juiste manier naar te vragen. We stimuleren kinderen dank je wel te zeggen.

We leren de kinderen hoe er met elkaar wordt omgegaan, waar bepaalde activiteiten wel of niet gedaan kunnen worden. Respect voor de spullen van een ander en respect voor de natuur.

In de groep begeleiden we de kinderen in interacties met elkaar en met de pedagogisch medewerker. We leren de kinderen hun gevoelens benoemen als ze iets leuks, spannends, akeligs, verdrietigs of ontroerends beleven. We leren de kinderen dat de beleving van emoties voor elk kind anders kan zijn en dat te respecteren.

We leggen de kinderen uit welke omgangsvormen we verwachten. Te denken valt aan geen speelgoed afpakken van anderen, niet bijten, niet slaan etc. We leggen uit waarom je dit niet wilt en geeft ook aan hoe kinderen ermee om kunnen gaan als dit toch gebeurt.

We geven de kinderen uitleg en informatie over een activiteit zodat zij weten wat er gaat gebeuren en wat er van hen wordt verwacht. De uitleg en informatie passen bij het ontwikkelingsniveau en belevingswereld van de kinderen. We begeleiden de kinderen met de nieuwe ervaringen die ze tijdens hun spel of bij een activiteit opdoen en bespreken deze met ze. We bieden de kinderen activiteiten aan maar respecteren hun keuze er niet aan mee te doen. Wanneer het kind van de zijlijn meekijkt nodigen we het toch uit mee te doen.

Kinderen moeten weten hoe spelmateriaal bedoeld is, hoe ze ermee om moeten gaan en dat het waardevol materiaal is. We leren de kinderen spelenderwijs hoe het spelmateriaal wordt opgeruimd, de kinderen worden erbij betrokken en er wordt duidelijk gemaakt wat er van ze wordt verwacht.

Spelmateriaal biedt de mogelijkheid om rollen uit het dagelijks leven na te spelen en te oefenen; keukenattributen, poppenkleertjes, bedjes, koffertjes en tasjes. De kinderen leren om op de juiste manier om te gaan met het materiaal wat aanwezig is. Het materiaal is kostbaar, kan stuk, wordt weer opgeruimd zoals gevonden, wordt gebruikt waarvoor het bedoeld is, blijft compleet en bij elkaar etc.

3. Ontwikkelingsgericht werken

Door het bieden van een gevarieerd aanbod aan activiteiten, gebruik makend van allerlei verschillende materialen, leveren wij een bijdrage aan de ontwikkeling van kinderen en worden kinderen uitgedaagd om zich nieuwe vaardigheden eigen te maken. Dit doen de pedagogisch medewerkers door aan te sluiten bij de interesses van de kinderen, door nieuwsgierig te zijn, open vragen te stellen en ruimte te geven zodat de kinderen zelf kunnen ontdekken.

Taal is een belangrijk onderdeel van de ontwikkeling van het kind. Kleine-Ikke vindt het van essentieel belang dat er elke dag wordt voorgelezen. Daardoor wordt het taalgevoel spelenderwijs ontwikkeld. Door kinderen dagelijks voor te lezen wordt de geletterdheid van kinderen ontwikkeld. Voor de kinderen vanaf de peuterleeftijd is het belangrijk dat zij voldoende afwisselende boeken ter beschikking hebben om zelf te lezen. Kleine-Ikke is actief lid van de bibliotheek. Sinds 2014 hebben Kleine-Ikke en de bibliotheek BoekStart geïntroduceerd. Een programma waarmee kinderen spelenderwijs met taal aan de slag gaan.

Niet alleen op het gebied van taal (ontluikende geletterdheid), maar ook op andere gebieden wordt de ontwikkeling gestimuleerd: motorische ontwikkeling, sociale vaardigheden en de ontluikende gecijferdheid.

Creative activiteiten en drama geven kinderen de mogelijkheid zichzelf te uiten en te experimenteren met gevoelens. Drama zit in het spel dat kinderen spelen (winkeltje, vader en moedertje, ridderspel etc.) en wordt in spelvorm op diverse wijzen aangeboden.

4. Welbevinden

Voor een goed welbevinden is de zorg voor het individuele kind, zijn veiligheid, gezondheid, de ontwikkelings- en leermogelijkheden van groot belang. Hieronder staat beschreven hoe Kleine-Ikke vorm geeft aan het (volgen van) welbevinden van het kind per gebied. In dit beleidsplan staat het in grote lijnen beschreven. Wat dit concreet in de praktijk betekent, is terug te lezen in de Pedagogisch Werkplannen.

De start van het welbevinden van kinderen op Kleine-Ikke begint bij het wennen. Dit is een belangrijk onderdeel en wordt daarom hieronder uitgebreid beschreven.

4.1 Wennen

Kinderen kunnen bij Kleine-Ikke worden opgevangen vanaf 10 weken. In overleg met ouders/ verzorgers worden er maximaal 3 wenmomenten voor het moment van starten ingepland. Bij voorkeur vinden deze wenmomenten plaats op dezelfde dagen dat het kindje naar de opvang gaat komen. Wij adviseren en stellen voor om (bij zeer jonge kinderen) het kindje ook een slaapmoment te laten hebben tijdens een wenmoment. De ouders worden uitgenodigd voor een intake om alle belangrijke informatie over het kindje uit te wisselen. Op deze manier proberen we de start op het kinderdagverblijf zo prettig en ontspannen mogelijk te laten verlopen.

Als kinderen 2 jaar zijn, gaan ze naar de peutergroep. Een overgang naar een andere groep binnen het kinderdagverblijf dus. Het kind gaat in de maand voorafgaand aan de overgang enkele keren (mede afhankelijk van het aantal dagen/dagdelen dat een kind naar de Kinderopvang komt) op de nieuwe groep spelen. Het kind wordt door de vertrouwde pedagogisch medewerkster gebracht en ook weer opgehaald. Tijdens de activiteit kan het kind kennis maken met de nieuwe pedagogisch medewerkers, de kinderen, de ruimte en de materialen. Het moment van wennen wordt bepaald door de behoefte van het kind en de inschatting van de pedagogisch medewerkers. Intern vindt er een overdracht plaats: de mentor van het kind draagt de (registratie)formulieren over aan de nieuwe mentor en licht waar nodig de informatie toe.

Ouders worden via de mail op de hoogte gesteld dat hun kind in de maand vooraf aan de overgang een paar keer op zijn of haar nieuwe groep mag spelen. In overleg met de groep, viert het kind zijn of haar tweede verjaardag en maakt dan met 2 jaar de overstap naar de peutergroep.

Kinderen van 2 tot 4 jaar die starten bij Kleine Ikke gaan in overleg met ouders op 3 van te voren afgesproken momenten wennen op de groep. Ook hier proberen we de wenmomenten te laten plaatsvinden op dezelfde dagen dat het kind naar de opvang gaat komen. Ouders krijgen hier een mail over van onze administratie.

De kinderen die op onze verticale flex groep Sprookjesboom zitten maken geen interne overgang mee.

Gaan er kinderen van het Kinderdagverblijf door naar onze BSO, dan hanteren we ook de wenprocedure. Het kind mag naar behoefte en maximaal 3 keer op de BSO mee spelen. Zo kan hij/zij kennis maken met de BSO pedagogisch medewerkers, de BSO kinderen, de ruimtes en de materialen.

Kinderen die niet bij ons op het Kinderdagverblijf hebben gezeten, nodigen we uit om mee te gaan met de rondleiding. Daarna mogen ze nog een paar keer komen wennen.

Voor zowel de ouders van de “bekende” als de nieuwe kinderen wordt een intake aangeboden. Daarnaast vindt er een overdracht plaats van de bekende kinderen van het Kinderdagverblijf naar de BSO. De mentor op het Kinderdagverblijf overhandigt met toestemming van ouders de informatie over aan de nieuwe mentor op de BSO en licht dit waar nodig toe. De kinderen worden ook voorgesteld aan hun mentor. Dit is hun vaste aanspreekpunt op de BSO.

Op onze BSO hebben we fietsscholen en vervoerscholen. Bij de vervoerscholen worden de kinderen opgehaald door ons met onze auto/bus of door de taxi. Als kinderen voor de eerste keer naar de BSO komen, zeker bij de jongste kinderen van 4 jaar, proberen wij die kinderen zelf op te halen i.p.v. met de taxi. In overleg met ouders kan er ook voor gekozen worden dat de ouders het kind de eerste keer naar de BSO brengen.

4.2 Fysieke veiligheid

De veiligheid van zowel binnen- als buitenruimtes moet gegarandeerd worden. De uitdaging hierbij is om bij de inrichting van de ruimtes een goede balans te vinden tussen veiligheid enerzijds en het creëren van ruimte om nieuwe mogelijkheden te ontdekken anderzijds. Alleen dan leren kinderen de risico's van de “buitenwereld” in te schatten. Wij zijn van mening dat wanneer je systematisch “alle” gevaren uitsluit, je kinderen de mogelijkheid ontnemt om te leren door vallen en opstaan. Er zijn veel protocollen en werkinstructies ten aanzien van veiligheid. Alle risico's zijn beschreven en gekoppeld aan maatregelen in de Risico Inventarisatie Kleine-Ikke.

Jaarlijks worden er ontruimingsoefeningen gehouden. De pedagogisch medewerkers zijn verplicht deel te nemen aan de tweejaarlijkse gecertificeerde (herhalings-)cursus kinder-EHBO. Bovendien is een meerderheid van de medewerkers tot bedrijfshulpverlener (BHV) opgeleid.

4.3 Gezondheid

4.3.1 Bewegen

Voor een goede gezondheid is beweging noodzakelijk. Wij dagen de kinderen hiertoe zoveel mogelijk uit, zowel binnen als buiten. Naast het opdoen van frisse lucht en het in aanraking komen met allerlei natuurlijke materialen worden buiten andere zintuigen geprikkeld dan binnen, waardoor kinderen steeds nieuwe ervaringen opdoen. Kinderen leren hun grenzen verkennen en indien nodig te verleggen.

Buiten kunnen de kinderen rennen, fietsen en op allerlei andere manieren tegemoet komen aan hun behoefte om te bewegen.

Wij gaan elke dag in ieder geval één keer naar buiten, behalve als het weer het echt niet toelaat. We spelen op ons eigen buitenterrein of gaan naar een speeltuin in de buurt. Tijdens het buiten spelen worden er verschillende activiteiten gedaan. We gaan weleens met de kinderen naar het winkelcentrum om een boodschap te doen. We gaan ook weleens erop uit met de eigen bus, dan dient er van tevoren toestemming te zijn gegeven door de ouders. Er zijn voldoende goedgekeurde autostoeltjes en zitverhogers aanwezig.

4.3.2 Eten

Naast bewegen is gezonde voeding belangrijk. Wij spelen in op richtlijnen van het voedingscentrum om hier zo veel mogelijk aan tegemoet te komen. Voor de voedselbereiding zijn richtlijnen opgesteld om zo een goede hygiëne te kunnen waarborgen. Er wordt gevarieerde en gezonde voeding aan de kinderen verstrekt. Wij houden rekening met minder gebruikelijke en/of cultuurgebonden voedingsgewoontes.

Kleine-Ikke verzorgt het eten en drinken voor alle kinderen zoals hieronder beschreven. Uitzondering hierop is dat de flesvoeding die vanuit huis moet worden meegegeven, dit kan in poedervorm of in de vorm van borstvoeding.

Ongeveer 9.30 uur: we eten fruit en een soepstengel, hierbij wordt sap, thee, water etc. gedronken.

Ongeveer 11.30 uur: we eten brood met daarbij melk, sap, thee, water etc.

Ongeveer 14.30 uur: we eten een koekje o.i.d., hierbij wordt sap, thee, water etc. gedronken.

Ongeveer 16.30 uur: we eten rozijntjes o.i.d., hierbij wordt sap, thee, water etc. gedronken.

Voor kinderen tot 1 jaar is er de mogelijkheid bij opvang van een hele dag of middagdagdeel om, in overleg met ouders, avondeten te geven. Het avondeten wordt vanuit huis meegegeven.

Tijdens tafelmomenten wordt er gezongen met de kinderen. Elke groep heeft een eigen liedjesmap. De kinderen mogen als dit mogelijk is zelf een liedje kiezen.

4.3.3 Slapen

Kinderen slapen in daartoe goedgekeurde bedjes. Mocht een kind langdurig (>halfuur) afwijkend slaapedrag vertonen doordat het bijvoorbeeld in een kinderwagen slaapt dan wordt het kind alsnog op een goedgekeurd bed gelegd. Indien een ouder/verzorger uitdrukkelijk verzoekt het kind toch op een niet goedgekeurde slaapgelegenheid (bijvoorbeeld een kinderwagen) te laten slapen dan dient de ouder/verzorger vooraf een toestemmingsformulier te tekenen. Te grote kinderen en kinderen die zelfstandig tot zit kunnen komen dienen altijd in een goedgekeurd bedje te slapen. (zie voor meer informatie het protocol Veilig Slapen.)

4.4 Welzijn en ontwikkeling

Om de ontwikkeling van kinderen zo goed mogelijk te laten verlopen is een goede afstemming en samenwerking met ouders/verzorgers van groot belang. Hierbij hanteren wij de volgende uitgangspunten:

1. Ouders/verzorgers zijn en blijven eindverantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen;
2. Samenwerking tussen pedagogisch medewerkers en ouders is een noodzakelijke voorwaarde voor goede opvang van het kind. Goede afstemming en overdracht vormen de basis voor een veilige relatie met kinderen;

3. In hun contacten met de ouders/verzorgers respecteren de pedagogisch medewerkers de privacy en gaan zorgvuldig om met vertrouwelijke informatie; formulieren worden bewaard in een afgesloten kast;
4. Gelijkwaardigheid, respect en vertrouwen zijn basisnormen;
5. Ouders/verzorgers worden goed geïnformeerd over hun kind en de werkwijze door middel van een schriftje, overdrachtsformulieren, mondelinge overdracht bij haal- en breng momenten, informatiebord en ouderavonden/themabijeenkomsten;
6. Binnen Kleine-Ikke is een oudercommissie ingesteld. Deze commissie behartigt de belangen van ouders en kinderen. Minimaal vier keer per jaar is er een overleg, waarbij ook de directie/leidinggevende (gedeeltelijk) aanwezig.

Om de bovenstaande uitgangspunten zo goed mogelijk vorm te kunnen geven werken we onder andere met het mentorschap. Elk kind op Kleine-Ikke heeft een mentor. De mentor is een pedagogisch medewerker van het kind die de ontwikkeling van dit kind structureel volgt. De mentor is het eerste aanspreekpunt voor ouders. Op de BSO is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind. Tijdens de intake en bij de start op een nieuwe groep worden ouders op de hoogte gebracht van wie de mentor van hun kind is.

Zoals hierboven al werd genoemd, wordt de ontwikkeling van een kind structureel gevolgd. Dit gebeurt op het kinderdagverblijf met een volgsysteem; Kijk op Ontwikkeling van SLO (Nationaal Expertisecentrum Leerplanontwikkeling). De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkelingen van hun mentor kinderen, houden deze informatie bij en op afgesproken momenten; op bepaalde leeftijdsmomenten van kinderen, wordt de informatie in het volgsysteem gezet. De pedagogisch medewerkers zijn getraind om met dit systeem te werken. Als een kind naar de basisschool gaat (en eventueel naar een BSO), gaat er met toestemming van ouders een overzicht van de informatie uit het volgsysteem mee. Dit heeft als doel om de Doorgaande Lijn, de overstap van het kinderdagverblijf naar de basisschool/BSO, zo goed mogelijk te laten verlopen.

4.4.1 Signaleren

Kleine-Ikke heeft een signalerende functie wat betreft opvallend gedrag en eventuele achterstand in de ontwikkeling van het kind. Als het team zich zorgen maakt zal de pedagogisch medewerker, na overleg met de gekwalificeerde manager, contact opnemen met de ouder/verzorger en uitnodigen voor een gesprek. Het doel van het gesprek is de zorg te uitten en te delen. Waar nodig en bij behoefte geeft de pedagogisch medewerker advies. Zij zal in sommige situaties verwijzen naar een hulpverlenende instantie. Ook kan zij voorstellen om ons contactpersoon van het Centrum van Jeugd en Gezin (C.J.G.) (h.t. Ineke ter Horst) uit te nodigen voor een observatie van uw kind op de groep. Daarnaast kunnen wij onze vraag in overleg met de ouder of verzorger anoniem aan het ZorgAdviesTeam voor leggen. De ouder of verzorger beslist uiteraard zelf of er op een eventueel advies actie ondernomen wordt. Wij nemen nooit buiten de ouders om contact op met instanties. Er is één reden om dit wel te doen, namelijk als er sprake is van een ernstig vermoeden van mishandeling of verwaarlozing. Bij inschakeling van hulpverlening bij het vermoeden van mishandeling of verwaarlozing, is altijd de directie betrokken. Bij deze procedure handelen wij naar de Meldcode Kindermishandeling. Binnen het team Kleine-Ikke zijn een aantal pedagogisch medewerkers opgeleid tot aandacht functionarissen betreffende de Meldcode Kindermishandeling.

Het team is hiervan op de hoogte en kan bij deze collega's terecht met vragen rondom dit onderwerp.

Als de pedagogisch medewerker eventuele problemen signaleert van welke aard dan ook, onderneemt zij hierbij de volgende stappen:

1. Overleg tussen collega's/ aandacht functionaris Meldcode Kindermishandeling: signaleren anderen iets als een probleem?
2. Na overleg met de manager; overleggen met betreffende ouders: aftasten of zij dit ook zo ervaren.
3. Samen met collega's en eventueel de manager het probleemgedrag onderzoeken: observeren van kinderen, indien nodig punten op papier zetten, kijken of er een patroon zit in het (probleem)gedrag of afwijking in de ontwikkeling. De manager heeft hier een coachende rol naar de pedagogisch medewerkers.
4. Opnieuw overleg met de ouders en verzorgers en kijken waar de knelpunten liggen en eventuele oplossingen aandragen. Op dit punt kan ook ons contactpersoon bij het CJG Ineke ter Horst erbij betrokken worden voor een observatie, of om mee te denken over oplossingen.
5. Indien ouders of verzorgers hierom vragen of op advies van de groepsleiding/directie/contactpersoon CJG, met hen op zoek gaan naar een hulpverlenende instantie.
6. De uiteindelijke beslissing over wel of niet verder gaan met een hulptraject ligt bij de ouders. Indien nodig wordt er samengewerkt met de hulpverlenende instantie en vindt er regelmatig een terugkoppeling naar de ouders plaats.

Wij zijn een transparante organisatie die openheid en heldere communicatie nastreeft. Contact met ouders vinden wij daarom belangrijk. Wij hechten dan ook veel waarde aan de breng- en haalmomenten. Het welbevinden van de kinderen wordt continu geobserveerd, vastgelegd en in gesprekken naar ouders teruggekoppeld.

Verdere uitwerkingen en informatie over dit onderwerp is terug te vinden in het protocol Kindermishandeling.

5. Onze visie op pedagogisch medewerkers

Bij Kleine-Ikke werken uitsluitend gekwalificeerde medewerkers in het bezit van een VOG. Kleine-Ikke geeft de voorkeur aan pedagogisch medewerkers met een PW 3 of een PW 4 diploma en ervaring met het werken in de kinderopvang. Kleine-Ikke streeft ernaar om de pedagogisch medewerkers op vaste dagen in te zetten, zodat er structuur is voor de kinderen. Als er iemand ziek of vrij is, zullen we proberen om een bekend gezicht op de groep te zetten.

De pedagogisch medewerkers zijn de spil van het pedagogische beleid. Vanuit die gedachte investeren we in (bij)scholing. In het meerjaren opleidingsplan Kleine-Ikke 2022-2025 staat beschreven welke scholing er de komende jaren op de planning staat. De keuze in scholing wordt bepaald door wat aansluit bij de visie van Kleine-Ikke en invulling vanuit wettelijke kaders. De manager heeft als pedagogisch beleidsmedewerker ook een coachende rol naar de pedagogisch medewerkers toe. Coaching kan tot uiting komen tijdens het volgen van scholing, maar ook bij de vertaling van het geleerde in de praktijk.

5.1 Pedagogisch handelen

Kleine-Ikke staat voor het ontwikkelen van kinderen van 0 tot 12 jaar in de breedste zin van het woord. Dit uit zich onder meer in een veilige inrichting van binnen en buitenruimtes, de keuze uit materialen, de dagindeling en de activiteiten. Dit alles om het kind zich prettig te laten voelen. Niet alleen omdat er goed voor hen wordt gezorgd, maar ook omdat ze uitgenodigd worden zich te ontwikkelen. Het streven is dat pedagogisch handelen een basiskwaliteit is van elke pedagogisch medewerker, die herkenbaar en hanteerbaar is en die voor het kind een meerwaarde heeft. Dit betekent dat de pedagogisch medewerkers als mede-opvoeders niet alleen verantwoordelijk zijn voor de veiligheid van de kinderen, het onbezorgd met elkaar kunnen spelen, het eten en drinken verzorgen, maar vooral dat zijzelf als mede-opvoeder alle capaciteiten die in hun persoon aanwezig zijn, gebruiken om kinderen te helpen en te stimuleren in hun groei naar zelfstandige volwassenen. Dit pedagogisch beleid is een proces dat in samenspraak met de leidinggevenden, pedagogisch medewerkers en ouders wordt ontwikkeld, maar nooit af is.

De opvang is gericht op de ontwikkeling van ieder kind. Kinderen krijgen de mogelijkheid om in hun eigen tempo te groeien. Begeleiding door de pedagogisch medewerker en het afstemmen van het materiaal per kind zijn hierbij essentieel. Dat betekent dat de pedagogische kwaliteit uiteindelijk tot stand komt op de werkvloer in de relatie tussen kinderen en pedagogisch medewerkers, tussen ouders/verzorgers en pedagogisch medewerkers en tussen pedagogisch medewerkers onderling. Daartoe dienen de pedagogisch medewerkers over bepaalde kwaliteiten te beschikken. Zij dienen in staat te zijn onze visie te verwoorden met betrekking tot het opvoeden van kinderen in groepsverband en met betrekking tot het individuele kind. Deze visie sluit aan bij de pedagogische visie van Kleine-Ikke en komt tot uiting in het dagelijks functioneren. De pedagogisch medewerkers vertalen het beleid naar de praktijk, denken mee en signaleren. Aangezien Kleine-Ikke het belangrijk vindt dat pedagogisch medewerkers professioneel handelen, vindt er een gerichte werving plaats die voldoet aan bovenstaande eisen.

De pedagogische medewerkers worden ondersteund in het uitoefenen van hun vak door werkoverleggen en desgevraagd door ons contactpersoon bij het C.J.G. Ook in de

teamvergaderingen worden inhoudelijke, pedagogische thema's doorgesproken. Jaarlijks wordt met iedere medewerker een functionerings-/ beoordelingsgesprek gevoerd.

Dit alles maakt mogelijk dat signalen worden opgepakt, samenwerken makkelijker wordt en de pedagogische kwaliteit wordt versterkt.

Wij vinden het belangrijk dat alle medewerkers een open houding hebben en open staan voor feedback, zowel positief als negatief. Dit geldt voor alle relaties die worden aangegaan, met de kinderen, de ouders, de collega's en de leidinggevenden.

Ook gastvrijheid is van belang. Wij benaderen de klant, de ouder en het kind, zoals zij benaderd willen worden. Gastvrijheid geeft het gevoel dat je welkom bent en wat is er mooier dan ouders en hun kinderen een mooie, fijne ervaring te geven.

Ons kinderdagverblijf is een erkend leerbedrijf voor de opleiding pedagogisch medewerker. Jaarlijks worden op verschillende groepen stagiaires geplaatst en begeleid. De stagiaires staan boventallig op de groep. Dit houdt in dat zij geen pedagogisch medewerker vervangen. We stellen stagiaires aan voor minimaal een half jaar. De stagiaires hebben een vaste groep waar ze meelopen, maar het kan weleens gebeuren dat ze even bij een andere groep assisteren. Wij hebben stageplekken voor stagiaires die de opleiding Pedagogisch Medewerker 3 of Gespecialiseerd Pedagogisch Medewerker 4 volgen. De taken die de stagiaires uitvoeren zijn afhankelijk van onder andere de doelen die in het schooljaar worden gesteld. Voorbeelden zijn het verzorgen van de kinderen; luiers verschonen, flesjes voorbereiden en geven. Maar ook kinderen observeren, kunnen inschatten waar zij in hun ontwikkeling zitten en hoe zij als pedagogisch medewerker de kinderen verder kunnen helpen hen de volgende stap in hun ontwikkeling te laten zetten. De stagiaire heeft een begeleider en een beoordelaar, dit zijn pedagogisch medewerkers van Kleine-Ikke. Op de groep wordt de stagiaire begeleid aan de hand van haar stagemap met opdrachten van school. De beoordelaar beoordeelt de opdrachten die binnen of buiten de groep uitgevoerd moeten worden.

Er zijn ook stage mogelijkheden voor leerlingen die de opleiding Helpende zorg en Welzijn, Sport- en Bewegingsleider en Pedagogiek en Management doen. De werkzaamheden van de stagiaires hangen vanzelfsprekend af van de opleiding, het schooljaar en de bijbehorende stagedoelen.

Daarnaast wordt er ook gebruik gemaakt van een vrijwilliger die bij ons kleine klusjes doet, zoals het repareren van het speelgoed.

Iedereen die regelmatig tijdens kantooruren op Kleine-Ikke aanwezig is, staat geregistreerd in het Personenregister.

5.2 Pedagogisch beleid en kwaliteit

Om het pedagogisch beleid op te stellen, uit te voeren en de pedagogisch medewerkers hierin te coachen is er een pedagogisch beleidsmedewerker/coach. De pedagogisch beleidsmedewerker/coach draagt bij aan de kwaliteit van de opvang en heeft twee belangrijke taken. Ze houdt zich enerzijds bezig met de ontwikkeling en de invoering van het pedagogisch beleid. Anderzijds coacht ze de pedagogisch medewerkers bij hun werkzaamheden. Kleine-Ikke kiest voor één functie waarin één medewerker beide rollen vervult.

Bij Kleine Ikke is de pedagogisch beleidsmedewerker en coach 281 uur per jaar beschikbaar. Dit komt neer op 5,4 uur per week. Kleine Ikke heeft 2 locaties (2 LRK nummers) en 18 fte's (berekend over de laatste 3 maanden van 2022). Op grond van de wet IKK is daarom op jaarbasis nodig:

- Pedagogisch beleidsontwikkeling/implementatie: 100 uur;
- Coaching pedagogisch medewerkers: 181 uur.

De pedagogisch beleidsmedewerker ontwikkelt het pedagogisch beleid. Het pedagogisch beleid kan breder zijn dan alleen het pedagogisch beleidsplan, het kan al het beleid omvatten dat raakt aan de pedagogische praktijk. Daarnaast kan de pedagogisch beleidsmedewerker een taak hebben bij het bewaken en invoeren van pedagogische beleidsvoornemens, zodat iedere medewerker werkt volgens dezelfde pedagogische visie.

Naast het ontwikkelen van het pedagogisch beleid, zorgt de pedagogisch beleidsmedewerker als coach voor het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de pedagogisch medewerkers. Een coach begeleidt en traint de medewerker(s) bij de dagelijkse praktijkwerkzaamheden.

Bij Kleine-Ikke gebeurt dit op verschillende momenten, in verschillende vormen. Tijdens vergaderingen wordt er altijd stilgestaan bij (een onderdeel van) de pedagogische visie en de uitwerking daarvan in de praktijk. Daarnaast zijn er individuele gesprekken, gesprekken per groep of unit, waarin gesproken wordt over de pedagogische kwaliteit en de koppeling naar de praktijk.

Wilt u meer weten over de werkzaamheden van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach dan kunt u dit teruglezen in het pedagogisch werkplan van het kinderdagverblijf en van de BSO.

6. Het pedagogisch werkplan

Aanvullend op het pedagogisch beleidsplan is er een pedagogisch werkplan. Hiermee wordt het pedagogisch handelen van de pedagogisch medewerkers zichtbaar. Jaarlijks wordt dit werkplan doorgesproken en indien gewenst aangepast. Tevens wordt in het pedagogisch werkplan nog een aantal praktische zaken behandeld.

Naast het werkplan zijn er de protocollen. Hierin staat beschreven hoe er in bepaalde situaties gehandeld dient te worden en welke richtlijnen en regels er gevolgd moeten worden.

Het pedagogisch werkplan en de protocollen staan in een map op de groepen.

Het beleidsplan wordt jaarlijks heroverwogen en ter goedkeuring voorgelegd aan de oudercommissie.

Mocht u naar aanleiding van dit pedagogisch beleidsplan vragen of opmerkingen hebben dan horen wij die graag. U kunt immers een bijdrage leveren aan en meedenken over het pedagogische beleid en andere inhoudelijke onderwerpen.